

Beleidsplan 2016-2020

Op 17 augustus 2006 heeft het bestuur van de Stichting De Zilver-kamer een beleidsplan voor de periode 2006-2010 vastgesteld. Het onderhavige beleidsplan is een actualisering van dat beleidsplan.

Doelstellingen

De Stichting Zilver-Kamer is in 2005 opgericht door Johan Conrad Steenbeek en Johannes Hendrik Steenbeek en heeft tot doel:

- 1 het tentoonstellen van zilveren en verzilverde voorwerpen, bij voorkeur vervaardigd in de gemeente Zeist, in een daartoe ingerichte ruimte in de gemeente Zeist en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
- 2 De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:
 - a het verzamelen - al dan niet in bruikleen - van zilveren voorwerpen;
 - b het tentoonstellen van zilveren voorwerpen;
 - c het geven van informatie en documentatie over de zilverindustrie en de daarmee verbonden ateliers, zoals destijds aanwezig in Zeist;
 - d het geven van informatie over de maatschappelijke relevantie van de zilverindustrie voor de samenleving.

De zilverindustrie is nauw met Zeist verbonden. Voor 1900 waren bij de Evangelische Broedergemeente te Zeist reeds zilversmeden werkzaam.

- Tussen 1904 en 1985 heeft de zilverindustrie een groot stempel gedrukt op Zeist. Zeist kent nog steeds enige vorm van zilverindustrie in de vorm van de Solafabriek aan de Van Reenenweg en W. van Veluw B.V. (Zilverfabriek W. van veluw B.V.; Medaillefabriek C.J. Begeer B.V.; Medaillefabriek Stol B.V.; Koninklijke Begeer B.V.) aan de Woudenbergseweg. Sola heeft in 2000 de productie in Zeist stopgezet, maar het in 1984 in het fabrieksgebouw geopende verkoophal trekt veel kopers. Het fabrieksgebouw met de opvallende fabrieksschoorsteen is een icoon van Zeist. En decennia lang waren de zilverfabrieken de grootste werkgever in Zeist:
- de N.v. 'Nederlandsche Fabriek van Gouden en Zilveren Werken voorheen J.A.A. Gerritsen' (1903)/N.v. 'Nederlandsche Fabriek van Gouden en Zilveren Werken Gerritsen en Van Kempen' (1925)/Koninklijke Nederlandse Fabriek van Gouden en Zilveren Werken Gerritsen en Van Kempen (1926)/N.v. Koninklijke Nederlandse Fabrieken van Gouden en Zilveren Werken Van Kempen en Begeer (1960),
- de N.v. Gerofabriek en
- de Sola (1e Sola Gerritsen Zilversmeden, 2e Sola fabriek M.J. Gerritsen N.v., 3e N.v. Sola-fabriek, 4e Sola (N.v. Nederlandse Metaalwarenfabriek M.J. Gerritsen) en thans de Nederlandse Metaalwarenfabriek M.J. Gerritsen (Sola-Fabriek B.V.)).

Naast de belangrijke economisch factor, hebben de zilverfabrieken ook op het gebied van de volkshuisvesting en op recreatief gebied invloed uitgeoefend op de Zeister samenleving. Dat is tot uitdrukking gekomen in de wijk Gerodorp waar 64 woningen voor

arbeiders in de zilverindustrie zijn gebouwd. Maar ook de huidige monumenten aan de Karpervijver, zoals het voormalige kantoorgebouw van zilverfabriek Gerritsen en Van Kempen.

De Zeister zilverfabrieken hadden befaamde ontwerpers in dienst zoals Christa Ehrlich, Jan Eisenloeffel, Marinus Kutterink, George Henri Lantman en Gijs Bakker. De Stichting Zilver-Kamer wil aan hun verbondenheid met de Zeister zilverindustrie door middel van tentoonstellingen en publicaties uitdrukking geven.

De Stichting Zilver-Kamer heeft al een rijke collectie van 146 stuks zilverwerk om tentoon te stellen. De collectie is gedeeltelijk te zien in een tweetal vitrines in de publiekshal van het gemeentehuis in Zeist.

Bestuur

Het bestuur wordt gevormd door:

Sander (M.A.) van Rhijn, ere-voorzitter, oud-notaris

Rudi (R.G.) Boekhoven, voorzitter, oud-burgemeester

Pierre (R.P.M.) Rhoen, secretaris, gemeentearchivaris van Zeist

Poem (H.E.) Ebbenhout, penningmeester, oud-directeur van de RK Woningbouwvereniging

Ad (G.W.J.) Campman, lid, antiquair

Evert (E.) van Tellingen, lid

Cor (C.H.A.) Krüter, lid

De Collectie

Bij de oprichting van de Stichting in 2005 was er nog geen collectie. Het is de bedoeling producten te verwerven die zijn vervaardigd door de Zeister bestek- en serviesindustrie et cetera of hiermee een relatie hebben. Zij zullen de kerncollectie van een permanente tentoonstelling moeten vormen. Zij verbeelden immers de lokale geschiedenis van de zilverindustrie.

Op 28 februari 2013 overleed op 94-jarige leeftijd de erevoorzitter van de Stichting, de heer J.C. (Joop) Steenbeek. Uit zijn nalatenschap heeft de Stichting in 2013 zilveren, verzilverde en bronzen objecten kunnen aankopen. Deze objecten zijn vóór de aankoop getaxeerd en beschreven door Herman Meulendijks, gecertificeerd taxateur, te Amsterdam. Deze aankoop wordt door de Stichting aangeduid als de Collectie Steenbeek.

Sinds 2011 is er contact met een verzamelaar van Gero producten. Deze collectioneur heeft een respectabele collectie opgebouwd. Hij heeft aangegeven om op een bepaald moment zijn collectie te willen verkopen. In 2013 werd in opdracht van de Stichting in samenspraak met de gemeente Zeist door drs. Alexander Westra van het adviesbureau 'De Erfgoed Praktijk' te Amsterdam een waardestellend onderzoek uitgevoerd naar deze Gero-collectie.

Naast de kerncollecties kunnen deelcollecties gevormd worden. Dat zijn voorwerpen die vervaardigd zijn in andere in Zeist gevestigde zilverfabrieken of zilversmeden. Hierbij kan gedacht worden aan de Sola en zilversmeden die tot de Evangelische Broedergemeente behoorden.

Door middel van public relations activiteiten zal getracht worden voorwerpen te verwerven; bij voorkeur door middel van schenking en/of bruikleen. Indien de financiële middelen het toelaten, zullen incidenteel voorwerpen worden aangekocht.

De opbouw van een collectie en het verwerven van voorwerpen is belangrijk, maar niet elk aangeboden voorwerp zal geaccepteerd worden. Het voorwerp moet passen binnen de collectie. Dit om te voorkomen dat de collectie vervuild raakt, het museumdepot te vol en onnodige arbeidstijd wordt gestoken in het beheer en de registratie.

Tot het verzamelgebied behoren ook ontwerptekeningen, schilderijen, prenten, tekeningen, beelden, foto's, dia's, videobanden, en andere moderne digitale informatiedragers, boeken, machines, gereedschappen en kleding die alle betrekking hebben op de zilverindustrie te Zeist.

Een deskundige zal het stichtingsbestuur adviseren.

Onderkend wordt dat een goede registratie en documentatie de basis is van goed collectiebeheer en -beleid. In deze fase van verwerving van collecties en objecten is het echter nog te vroeg hiervoor en vragen andere zaken om prioriteit. Dit geldt ook met betrekking tot het behoud en beheer van de collectie. Zodra duidelijkheid bestaat over de tentoonstellingsmogelijkheden dienen deze onderdelen van het beleidsplan uitgewerkt te worden, aangezien de eisen te stellen aan het depot en de tentoonstellingsruimte van belang zijn voor het behoud en beheer van de collectie.

Het conserveren en gedeeltelijk restaureren van de voorwerpen zal door vrijwilligers gebeuren onder leiding van het bestuurslid A. Campman of een ander door hem in overleg met het bestuur aan te wijzen deskundige. Ingrijpende restauraties worden aan derden uitbesteed.

Publieksactiviteiten

In het Beleidsplan 2006-2010 leefde de wens te komen tot de oprichting van een plaatselijk museum. In de afgelopen jaren is gebleken dat die wens - ook niet in samenwerking met (de) andere erfgoedpartners binnen de gemeente Zeist - door de huidige economische omstandigheden in ons land niet valt te realiseren.

Het bestuur zal in overleg zal treden met het gemeentebestuur over de mogelijkheid van beschikbare expositieruimten.

Het bestuur van de Stichting De Zilver-Kamer heeft in dezelfde samenstelling als Zilvercomité ondersteuning verleend aan de organisatie van de tentoonstelling 'Zeist-Zilverwerken',

gehouden van 12 december 2004 tot 13 maart 2005. Deze tentoonstelling behoort tot de best bezochte tentoonstellingen die in de afgelopen veertig jaar in Slot Zeist zijn georganiseerd. Deze tentoonstelling heeft aangetoond dat veel mensen in Nederland geïnteresseerd zijn in zilver. Voor veel bezoekers was het een blijk van herkenning en werd men zich bewust van de cultuurhistorische waarde van het eigen ‘familie’zilver. De tentoonstelling werd onder andere bezocht door veel oud-medewerkers van de verschillende Zeister zilverfabrieken en hun nakomelingen. De bezoekers van de tentoonstelling waren ook aanwezig tijdens de lezingen die gehouden werden en op bijvoorbeeld de taxatiedag die in het kader van de tentoonstelling werd georganiseerd.

De Stichting tracht met het tentoonstellen van haar (kern)collecties binnen de gemeente Zeist de personen te bereiken die geïnteresseerd zijn in de ontwerpers en de materialen.

In het kader van activiteiten van de samenwerkende erfgoedpartners binnen de gemeente Zeist zullen taxatiedagen worden gehouden, waarbij medewerkers van landelijk bekende veilinghuizen gratis taxaties verrichten.

Historisch onderzoek naar de zilverindustrie te Zeist met al zijn facetten en de ontwerpers zal door de Stichting worden gestimuleerd. Getracht zal worden de auteurs bij het publiceren van omvangrijke publicaties te ondersteunen met het verkrijgen van bijdragen uit cultuurfondsen.

Bij het uitgeven van boeken en publiceren van artikelen zal met het Zeister Historisch Genootschap worden samengewerkt.

In een modern collectiebeheer past een digitale presentatie van delen van de collectie en van de documentaire verzameling. De presentatie kan plaats vinden via een eigen website of via de website van de samenwerkende erfgoedpartners binnen de gemeente Zeist www.geheugenvanzeist.nl.

Vrienden van de Stichting De Zilver-Kamer. Donateurs

Voor de aankoop van voorwerpen en stukken zal financiële steun van derden noodzakelijk zijn. Om financiële middelen te verwerven moet getracht worden om een stichting van Vrienden van De Zilver-Kamer op te richten, waaraan particulieren bijdragen kunnen doneren.

De door de stichting Vrienden van De Zilver-Kamer verworven voorwerpen en stukken zullen aan de Stichting De Zilver-Kamer worden geschonken. De stichting Vrienden van De Zilver-Kamer zal een onafhankelijk bestuur hebben. De voorzitter zal zitting nemen in het bestuur van de Stichting De Zilver-Kamer.